

Uppföljning av motion till föregående stämma angående skatteregler

Bakgrund

Idrottsföreningar behöver inte betala arbetsgivaravgifter på ersättning till idrottsutövare och vissa funktionärer, om ersättningen är lägre än ett halvt prisbasbelopp. Dalarnas hemslöjdsförbund lämnade en motion till SHR:s årsstämma 2019 om att riksförbundet skulle driva att samma undantag i skattereglerna skulle omfatta även kulturföreningar. Framför allt för att förenkla möjligheten för hemslöjdsföreningar att avlöna duktiga hantverkare som inte ännu har eget företag.

Årsstämman beslutade att ställa sig bakom SHR:s styrelsens svar på motionen:

Styrelsen instämmer i motionens förslag om att det bör råda jämbördiga villkor för olika former av ideellt engagemang och ideella föreningar. Samtidigt är detta frågor som rör skatter och t ex arbetsavgifter komplicerade frågor som kan ha olika konsekvenser för näringsidkare och mottagare av ersättning.

Det är därför viktigt att väga för- och nackdelar med olika förslag inom detta område. Styrelsen är beredd att i samverkan med övriga ideella organisationer göra en genomgång de förslag som nämns i motionen samt verka för förenklade och enhetliga regler vad gäller skatter och avgifter.

Riksförbundets kansli har fördjupat sig i det skatterättsliga regelverket och framför allt undersökt hur ett sådant förslag skulle påverka mottagare av ersättningen.

Avgiftsfri ersättning till idrottsutövare

Att idrottsföreningar inte ska betala arbetsgivaravgifter på ersättningar till idrottsutövare om ersättningen sammanlagt under året är lägre än ett halvt prisbasbelopp styrs av Socialavgiftslagen 2 kap. 19 § SAL.

Förutsättningarna för avgiftsfrihet är följande:

- den som ger ut ersättningen ska vara en ideell förening
- föreningen ska ha som ändamål att främja idrottslig verksamhet
- mottagaren ska vara en idrottsutövare
- den sammanlagda ersättningen som mottagaren får under året måste vara lägre än ett halvt prisbasbelopp.

Ersättningen är inte pensionsgrundande.

Inledningsvis kunde denna ersättning endast ges till idrottsutövare som inte hade detta som sin huvudsakliga inkomst. Detta krav har dock tagits bort.

Konsekvenser för mottagare av ersättning

Den som betalar ersättning för arbete till någon som är godkänd för F-skatt ska inte betala arbetsgivaravgifter på ersättningen. Många av de professionella slöjdare, kursledare och föreläsare som hemslöjdsföreningar anlitar har F-skattsedel, vilket innebär att redan idag så betalar man som ideell förening inte arbetsgivaravgifter när man anlitar dessa. Undantaget skulle därför enbart gälla personer som inte är egenföretagare.

Om det fanns möjlighet för föreningar att slippa att betala arbetsgivaravgifter skulle det kunna innebära fler uppdrag och arbetstillfällen för enskilda slöjdare. Det finns dock en risk att ersättningen, oavsett storleken på uppdrag, alltid skulle hamna under ett halvt prisbasbelopp, d.v.s. skulle fungera som en maxgräns som ”dumpar” priset på ersättningen eller att man frångår de rekommendationer för arvodesersättningar som KRO och KLYS har tagit fram¹.

Det finns tendenser till att detta har hänt i idrottsvärlden. I en uppsats från Handelshögskolan finns exempel på att idrottsföreningar anpassar ersättningsnivåerna så att de hamnar under den avgiftsfria ersättningen eller betalar ut en del av ersättningen som milersättning i stället.²

Det skulle också kunna innebära att en förening avstår från att anlita en kursledare flera gånger, eftersom det är den sammanlagda ersättningen under ett år som räknas (enligt det nuvarande regelverk som gäller för idrottsutövare).

I och med att samma slöjdare, kursledare och föreläsare anlitas av flera föreningar kan dessa visserligen få ihop en samlad inkomst som är relativt bra, men skulle de omfattas och anlitas utifrån ovanstående undantag måste man vara medvetna om att denna typ av ersättning inte är en pensionsgrundande inkomst. Skatteverkets rättsliga vägledning har ett tydligt exempel på konsekvenserna av detta: ”Det innebär att inkomster som en idrottsutövare får från en idrottsförening inte är pensionsgrundande om inkomsten understiger ett halvt prisbasbelopp. Om exempelvis en idrottsdomare har fått arvode med 20 000 kr vardera från fyra olika klubbar, kommer pensionsgrundande inkomst inte att beräknas på ersättningarna trots att de sammanlagt uppgår till 80 000 kr.”³ Det finns ett likande problem med stipendier, som inte heller är sjukpenning- eller pensionsgrundande, något som bland annat Konstnärnämnden har lyft i skriften *Pensionsplanering för konstnärligt yrkesverksamma* från 2019.

Enligt den verksamhetsplan för 2021 som SHR:s styrelse beslutat om ska riksförbundet tillsätta en arbetsgrupp för att identifiera vilken roll SHR ska och kan ha i relation till utövarna. Här kommer kontakt tas med relevanta aktörer, t.ex. KLYS, KRO, KIF och Konstnärnämnden. Arbetsgruppen kommer att belysa olika förslag och synpunkter kring frågan om branschorganisation.

¹ Konstnärernas Riksorganisations arvodesrekommendationer avser bildkonstnärer, konsthantverkare, formgivare och liknande yrkesgrupper och anger lägsta rekommenderade nivå. Förhandling om ersättningsnivå och övriga villkor bör alltid förhandlas. <http://www.kro.se/mu-och-avtal>
<https://klys.se/arvodesrekommendationer/>

² Eriksson, Martin och Robin Pettersson, *Idrottsföreningar skatteproblematik – en studie av allmännyttiga ideella idrottsföreningar skatteredovisning*, kandidatsuppsats, Handelshögskolan 2008

³ Skatteverkets rättsliga vägledning:
<https://www4.skatteverket.se/rattsligvagledning/edition/2021.4/1330.html>

Sammanfattning

SHR:s grundsyn är att tillvarata, utveckla och förnya slöjden som kultur och näring och att sträva efter att vara en jämställd, jämlik, tillgänglig och tillåtande organisation. Att driva en fråga som bidrar till sämre förutsättningar för slöjdare, kursledare och föreläsare kan inte anses vara förenligt med SHR:s stadgar, även om det kortsiktigt skulle innebära en billigare och enklare administrativ hantering för föreningarna.

Förslaget är inte heller förenligt med den verksamhetsinriktning som SHR har antagit för 2019-2021 där det ingår att stärka utövarnas roll.

SHR bör däremot ta fram mallar för avtal när det gäller ersättningar till utövare.

Förslag till beslut

Stämman noterar att man tagit del av rapporten.